

Гела ДУМБАДЗЕ,
*Надзвичайний і Повноважний Посол Грузії в Україні,
Постійний Представник Грузії при ОДЕР-ГУАМ*

ПОЛІТИКА ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ

– Ваша Високоповажносте, у вересні 2017 року Ви приїхали до України і вручили Вірчі грамоти нашому Президенту Петру Порошенку, Ви з ним обговорювали очевидну інтенсифікацію відносин двох країн – України та Грузії, а також можливості об'єднання зусиль в процесі деокупації. Чи могли б Ви розповісти більш докладно, які саме механізми взаємодії буде втілено в життя найближчим часом?

– Україна та Грузія – це братські держави, у нас багато спільного, схожа ментальність наших народів. Наші нації привітні, гостинні. Але, на жаль, у нас є однакові проблеми, які треба вирішувати. Спільний напрям, який обрали наші народи – шлях інтеграції, входження в євроатлантичні структури. Я дуже радий, що в минулому році на високому рівні відбулися візити і в Грузії, і в Україні, і ця тенденція продовжується і далі. Наразі ми формуємо новий механізм спілкування на урядовому рівні. Зокрема, плануємо сформувати комісію, яка поглиблюватиме співпрацю в різних сферах. Тож динаміка відносин дуже позитивна. Ми є опорою один одному на міжнародному рівні, в багатьох організаціях та публічних дискусіях. Для нас важливою є підтримка України. Я й досі пам'ятаю, як Україна виділила спеціальний літак для пожежогасіння, коли в Грузії була складна надзвичайна ситуація. Тоді ваш народ простягнув нам руку допомоги. Ми і надалі будемо докладати всіх зусиль, щоб діалог розвивався і стосувався усіх напрямів розвитку наших держав.

Відбулося багато бізнес-зустрічей під час візиту пана П. Порошенка та пана В. Гройсмана до Грузії. Представники влади, бізнесмени обох країн зустрічалися, обговорювали питання взаємодії. Саме 2018 рік для нашої країни є дуже знаковим – Грузія відзначає 100-річчя своєї незалежності та 100-річчя дипломатичних відносин з Україною.

Президент України Петро Порошенко та Президент Грузії Георгі Маргвелашвілі взяли участь у симпозіумі «НАТО залучає» під час саміту НАТО в Брюсселі. 12.07.2018

President of Ukraine Petro Poroshenko and President of Georgia Giorgi Margvelashvili took part in the NATO Engages Symposium during the NATO Summit in Brussels. 12.07.2018

– Ви сказали, що відбулося багато бізнес-зустрічей, під час яких було обговорено різні напрями співпраці. Скажіть, будь ласка, чи є якісь сфери двосторонніх відносин, яким, на Вашу думку, мало приділено уваги, але вони мають вагомий потенціал?

– На мою думку, немає якоїсь сфери, якій мало приділено уваги. Останнім часом потік туристів в Грузію з України зріс. Українців у нас завжди радо зустрічають. В Україні розвивається ресторанний бізнес, власне, в Києві дуже багато грузинських ресторанів. Це теж багато про що свідчить. Інтерес наших країн одна до одної дуже високий. Так було завжди. Я вважаю, що варто інтенсифікувати професійні зустрічі на різних рівнях, щоб детально обговорити ті нюанси, які потрібні для розвитку обох країн, скористатися тими ресурсами, які ще не були використані, та рухатися вперед.

У цьому аспекті Посольство завжди підтримує різноманітні ініціативи з українського боку. На минулому тижні ми зібрали ваших співвітчизників, відомих політологів, політтехнологів, представників недержавних організацій та провели великий круглий стіл, під час якого обговорили саме ці питання. Разом шукали шляхи якісного розвитку наших відносин. Посольство завжди буде зберігати політику відкритих дверей.

Ми запрошуємо на зустрічі грузинських студентів, які навчаються в Україні. Я часто читаю лекції у різних навчальних закладах України. Мені це подобається, адже в Україні дуже щира, розумна і прагматична молодь, з якою у нас є діалог. Часом ми звертаємося до різних, іноді конкретних сфер. Я вважаю, що особливе значення має взаємодія щодо обміну досвідом в системі освіти, адже у нас спільні проблеми, однаковий суспільний розвиток. Варто відзначити, що в Грузії останнім часом активно розвивається приватний освітній сектор. Зараз ми вже маємо школи високого рівня, дипломи яких визнає Захід. І це багато значить у сучасному світі. Саме такий досвід може бути корисним для української сторони. Ваші студенти часто цікавляться цим питанням, тож ми абсолютно відкриті, намагаємося допомогти, сконтактувати їх із представниками Грузії. Важливою та цікавою сферою взаємних інтересів є інвестиції. До нас часто звертаються українські громадяни за юридичною консультацією, скеровуємо їх і всіляко намагаємося цю взаємодію розвивати. Вважаю, варто не намагатися охопити все і зараз же, а працювати над конкретними напрямками, які даватимуть корисні та позитивні результати обом сторонам.

– Прикладом такої конкретної взаємодії є обмін між МВС України та МВС Грузії? У чому проявляється ця співпраця на практиці?

– В інтенсивному спілкуванні представників державних інститутів, обміні інформацією. Посольство веде роботу стосовно візиту міністра МВС Грузії найближчим часом. Ми докладаємо всіх зусиль, аби цей діалог співіснував постійно, тому що у нас багато спільних питань, спрямованих на поглиблення взаємодії. Зокрема, плануємо сформувати базу для визнання водійських прав між нашими державами.

– Тобто можна буде, маючи українські права, керувати самому автомобілем територією Грузії?

– Так, а грузини матимуть таку можливість в Україні. Під час офіційного візиту прем'єр-міністра України В. Гройсмана до Грузії було підкреслено важливість питання перетину кордону з України в Грузію і з Грузії в Україну з ID-картками. Можливо, найближчим часом це питання буде вирішено. Нагальним питанням також є боротьба із злочинністю. Є проблеми, які потребують якнайшвидшого вирішення, тож, я сподіваюся, що наш діалог триватиме. Спілкування з МЗС України, як і з усіма іншими міністерствами та державними органами має позитивну динаміку.

– Ви не так давно в Україні у ранзі Посла, досить довго працювали в різних країнах. Розкажіть, чому саме Україна? Як відбувалося Ваше становлення як дипломата?

– Нещодавно працівники Посольства зробили мені сюрприз, і ми відзначили 20-річчя моєї дипломатичної служби. Я був дипломатом в кількох країнах, зокрема Азербайджані (радник Посольства Грузії у 2001–2005 рр.),

Російській Федерації (радник Посольства Грузії у 2007–2009 рр.). Із 2009 до 2013 року я був старшим радником Посольства Грузії в Україні. А в Україні я працював до того, як став Послом. У 2013 році мене призначено виконувачем обов'язків Посла Грузії в Узбекистані й Таджикистані.

Після дипломатичного періоду я став державним міністром Грузії з питань діаспори. Повернутися до України було моїм вибором. На мою думку, це правильне рішення. Я завжди пам'ятав про Україну. У 2014 році за сприяння уряду Грузії я організував чартерний рейс, який спеціально прилетів до Києва, аби забрати 120 українських дітей, батьки яких загинули в Луганській та Донецькій областях. Для них був влаштований спеціальний двотижневий відпочинок в молодіжному таборі Грузії на Чорному морі. Коли вони, сповнені вражень, поверталися, я сказав їм, що Грузія тільки що отримала 120 нових послів. Того ж року я влаштував у Тбілісі міні-марафон на підтримку України. Я сам пробіг його з грузинським та українським прапорами на грудях. Разом з нами бігли соратники України. Наш маршрут пролягав від Посольства України, яке розміщене на проспекті І. Чавчавадзе, до площі Перемоги. Це приблизно 7 км.

– Скажіть, будь ласка, пане Посол, стати дипломатом було мрією з дитинства чи так вирішила доля?

– Я навчався у дипломатичній академії. Це моя друга освіта. Пізніше я став президентом клубу слухачів цієї академії в Тбілісі, а після цього почав працювати у Міністерстві закордонних справ. Пройшов абсолютно всі етапи, починаючи від стажиста. Я дуже радий, що здобув саме таку освіту, адже я досі володію навичками роботи з усіма комп'ютерними програмами, комунікаціями, сам пишу ноти й доповіді в потрібному форматі.

Я на цьому етапі свого життя намагаюся усі свої знання і вміння, здобуті за 20 років роботи на дипломатичній службі, передати новому поколінню. Я часто спілкуюся, як я вже казав, зі студентами, з молодими колегами та передаю свій досвід. Це вимагає часу, але я думаю, що така справа необхідна, аби молодь могла реалізувати свої можливості в цьому житті. Дуже часто у молодого покоління малий досвід спілкування та роботи із спеціалістами тієї професії, яку вони здобувають. Люди обов'язково повинні передавати свій досвід і вести за собою нове покоління. Така норма життя.

– А коли Ви дізналися, що Вас призначають до України, Ви визначили для себе якісь цілі, які обов'язково повинні реалізувати?

– Тоді все відбулося автоматично. Визначальним є те, що я дуже поважаю і люблю ваш народ. Я відчуваю його. Усвідомлюю, що моя головна мета – захищати інтереси своєї країни, всіляко пропагувати грузинську культуру і всі реформи, які упроваджуються у нас, а також розвивати Україну, зокрема пропагувати грузинську культуру і позитивні зміни. Тобто я відкриваю Грузію світу та, найперше, Україні. Це і є моя місія.

*19 грудня 2017 року в Кропивницький завітав грузинський державний ансамбль пісні й танцю «KUTAISI»
On December 19, 2017, State Ensemble of Song and Dance of Georgia KUTAISI visited Kropyvnytskyi*

– Присутність культури Грузії в Україні досить помітна, активна грузинська діаспора, танці, кухня. Посольство завжди всіляко підтримує всі ініціативи, багато заходів організовує самостійно. Цього року киянам і гостям столиці також варто очікувати багато фестивалів?

– Так, ми завжди сприяємо організації і проведенню фестивалів. До України регулярно приїжджають колективи «Сухішвілі», «Мгзавребі», ансамблі «Кутаїсі» і «Багумі». Я іноді жартую, що грузинську культуру не потрібно пропагувати, бо вона і так широко представлена. Я хотів би, аби українські колективи частіше відвідували Грузію, бо у вас прекрасні виконавці, танцюристи, естрада. У Грузії, наприклад, дуже люблять «Океан Ельзи» та інші сучасні гурти. Культурна взаємодія має бути завжди паритетною.

Цього року традиційно буде проводитись фестиваль «Тбілісоба». Торік я відкривав цей чудовий захід, його відвідало близько 20 тис. осіб. Мені надзвичайно приємно, що всі українці, які були на фестивалі, були щиро задоволені дійством. Вони куштували грузинську їжу, напої, брали участь у майстер-класах. Я дуже радий, що це стало доброю традицією. Головна риса кожного народу – щирість та душевна приязнь.

Українцям у Грузії особливо раді. Відносини між людьми є такими ж міцними, як хороше грузинське вино. Тож потрібно цінувати, берегти дружні взаємини, прагнути дізнаватися більше один про одного, цікавитися історією, культурою. Гарними прикладами зміцнення культурного обміну є ша-

нування пам'яті геніїв наших народів. Під час візиту В. Гройсмана до Телаві ми разом поклали квіти до пам'ятника українській письменниці Лесі Українці. В інших містах Грузії її також знають і шанують. В Україні прикладом такої культурної поваги з боку народу є Давид Гурамішвілі. У місті Миргороді є музей життя і творчості цього поета, збережена бібліотека. Могила, у якій він похований, завжди доглянута. Я дуже задоволений, що миргородці дбають про цю культурну спадщину. А ще я радію з того, що у самісінькому центрі столиці Грузії, навпроти Тбіліського державного університету ім. Івана Джавахішвілі, який цьогогоріч року відзначив сто років, стоїть прекрасний пам'ятник Тарасові Шевченку. Цього великого українця дуже поважали грузинські поети, мислителі. Нещодавно я відвідав будинок-музей Кобзаря і прочитав українською та грузинською мовами його вірші.

– Розкажіть, будь ласка, про Вашу сім'ю. Звичайно, ми не могли не поцікавитись, адже Ваша дружина народилася в Україні? Вашому подружньому життю 30 років, що гідне поваги. Чи є у вас сімейні традиції, зокрема українські?

– Я пишаюсь своєю сім'єю. Мою дружину звати Ірина Султанішвілі. Її дідусь та бабуся поховані в Чернігові. Мати в неї росіянка, батько грузин. У нас одна донька Саломе, яка має сина та доньку. Онук вже дорослий хлопчик. Звати Ніколоз, йому 6 років. Молодшій Лізі всього 10 місяців. Діти – це особлива радість. Я дуже сумую за ними, адже вони проживають у Тбілісі. Моя донька закінчила в Бремені університет за напрямом соціально-когнітивної психології, працювала психологом, зокрема в організації, яка займалася безхатченками і малозабезпеченими людьми похилого віку, дітьми. У неї дуже гарний досвід. Я щиро тішуся, що ми з нею не просто батько і донька, а й друзі. Моя сім'я – дружина і донька, завжди підтримують, а головне – розуміють мене. Сім'я для грузинів і українців має важливе значення. Де сильні традиції у родині, там гарна основа для держави і розвитку. Сім'я – це визначальний чинник у формуванні особистості. Мені доводилось бути директором однієї з перших приватних шкіл Грузії, і я завжди говорив батькам, що не тільки школа дитину виховує, це спільна справа. Суспільство, школа, сім'я – усі гуртом. Я бажаю щастя всім українським родинам та грузино-українським сім'ям, адже їх дуже багато останнім часом.

– Це правда, що Ви любите готувати?

– Так, іноді, коли маю час.

– Звісно, у Вас його досить мало, але якщо встигаєте, що Ви готуєте насамперед?

– Я зауважив, що коли я в Києві без родини, то майже нічого не готую. Харчуюся як студент: хліб, масло, сир, ковбаса, щось легеньке, для підтримки сил. Але для своєї дружини, доньки, гостей, онуків люблю приготувати виняткові страви, назви яких я сам вигадую. Наприклад, «Імеретинські ескізи» або «Мрія студента».

– Це цікаво. А розкажіть детальніше хоч про одну з таких страв?

– Я завжди вигадую та імпровізую в процесі приготування. Особливо я люблю готувати для доньки. Наприклад, одну з останніх приготованих для неї страв я назвав «Три горішки для попелюшки». Страва має три складові: баклажани, помідори й сир, які заправлені соусом песто та базиліком. Тож звідси і назва. Якщо пам'ятаєте, є така чудова казка. Я завжди сприяв розвитку доньки, розповідав казки, міфологію, робив маленькі сюрпризи. Пам'ятаю, взяв її одного разу на риболовлю.

Коли вона впіймала маленьку рибку, то запитала, що з нею робити. Я сказав: загадай бажання і відпусти. У той день вона дуже довго загадувала бажання трьом рибкам, яких вона впіймала. Отак і живемо.

– Це, маю Вам відзначити, надзвичайно гарні і теплі традиції. Напевно, Ваша донька буде запроваджувати їх і у своїй сім'ї.

– Звісно. Я сподіваюся, що саме так воно і буде.

– За той час, що Ви в Україні, чи маєте улюблені місця?

– Звичайно. Насамперед це парк Політехнічного інституту, недалеко від Посольства. Андріївський узвіз подобається різноманітністю ремесел українських майстрів. Таких сувенірних торгових місць у світі багато, але в Україні вони особливі, адже мають столітню традицію та історію. В Україні добре розвинена наука, також українці мають велику майстерність до ремесел, вони дуже винахідливі та обдаровані. Я купую багато сувенірів і надсилаю в Тбілісі своїм друзям.

– Пане Посол, дякую Вам за цікаву та щирі розмову.

– Дякую Генеральній дирекції з обслуговування іноземних представництв, адже така організація дуже потрібна. Ви завжди сприяєте діяльності дипломатичного корпусу, допомагаєте підтримувати дружні взаємини багатьох країн з Україною. Я бажаю керівництву й усьому колективу подальшого розвитку, а Україні та Грузії – миру, взаємозв'язків наших країн та культур заради щастя та добробуту людей. Це головна мета дипломатії і політики.

